

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,
faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-11- Nr. (10.1-23Mr)3-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTIJŲ VYRIAUSYBĖS SUSITARIMO, KURIUO SIEKIAMA PALENGVINTI BENDRADARBIAVIMĄ ĮGYVENDINANT CIVILINĘ BRANDUOLINĘ PROGRAMĄ LIETUVOS RESPUBLIKOJE

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, pagal kompetenciją teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo Dainiui Kreiviui“ (toliau – Nutarimas) projektą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės susitarimo (toliau – Sutarimas), kuriuo siekiama palengvinti bendradarbiavimą įgyvendinant civilinę branduolinę programą Lietuvoje, projektą (anglų ir lietuvių kalbomis).

Sprendimas dėl Susitarimo pasirašymo priimtas įvertinus esamą dvišalį Lietuvos ir JAV bendradarbiavimą energetikos srityje ir potencialą jį stiprinti. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija palaiko glaudžius ryšius su JAV Energetikos departamentu. Vyksta reguliarūs vizitai ir susitikimai, kurių metu aptariamos potencialios dvišalio ir daugiašalio bendradarbiavimo sritys ir formos. Taip pat dalyvaujama bendrose transatlantinio bendradarbiavimo energetikos srityje veiklose.

Pasirašius susitarimą būtų tęsiamas Lietuvos įsipareigojimas gilinti bendradarbiavimą su JAV energetikos ir klimato kaitos srityje, kuris buvo patvirtintas 2022 m. liepos 7 d. pasirašytu Susitarimo memorandumu dėl bendradarbiavimo remiant Lietuvos energetinį saugumą ir jos kelią į neutralaus poveikio klimatui energetikos sektorių iki 2050 m. Sutarties pasirašymui pagrindą taip pat suteikia 2024 m. birželio 26 d. Lietuvos Respublikos Seimo patvirtinta Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija, kurios vienas iš tikslų yra pasirengti galimai branduolinės energetikos plėtrai, įvertinant saugių ketvirtosios kartos mažųjų branduolinių reaktorių (toliau - MBR) statybos perspektyvas Lietuvoje. Susitarimas taip pat atliepia Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos tikslus, susijusius su transatlantinių santykių plėtra, ryšių tarp mokslo centrų stiprinimu ir JAV investicijų į Lietuvos energetinį saugumą skatinimu.

Abiejų šalių Vyriausybės, pasirašydamos šį Susitarimą, siekia atsakingai naudoti branduolinę energetiką tam, kad padidintų bendrą energetinį saugumą ir atlieptų augančius švarios energijos poreikius, šalims siekiant energetikos sektoriaus dekarbonizacijos ir elektrifikacijos tikslų, užtikrinant aukštą aplinkos apsaugos lygį. Tuo tikslu JAV ir Lietuva sutaria bendradarbiauti Lietuvai perimant patirtį, įgytą įgyvendinant civilinius branduolinės energijos projektus JAV, įskaitant

geriausią praktiką, susijusią su saugos reguliavimo infrastruktūra (licencijavimu), technologijomis, statyba, eksploatavimu, eksploatavimo nutraukimu, viso branduolinio kuro ciklo valdymu, radioaktyviųjų atliekų tvarkymu, moksliniais tyrimais ir plėtra.

Susitarimas numato, kad siekiant palengvinti Lietuvos branduolinės programos įgyvendinimą būtų steigiamas Jungtinis programos įgyvendinimo komitetas (toliau – JPIK), atskaitingas Valdymo komitetui, sudarytam iš Susitarimo šalių aukšto lygio atstovų. JPIK būtų įpareigotas parengti ir Valdymo komitetui pateikti technologijų vertinimo ataskaitą, kurioje turėtų būti MBR technologijų rinkos analizė, MBR technologijos rizikos ir projekto įgyvendinimo vertinimas visam reaktoriaus gyvavimo ciklui, naujai statomų branduolinių objektų vietos analizė, įskaitant technologijos įvertinimą, galimi projektų finansavimo susitarimai ir šaltiniai.

Susitarimo projektas yra parengtas anglų kalba ir suderintas su JAV Energetikos departamentu ir JAV Valstybės departamentu. Susitarimo projekto vertimo į lietuvių kalbą autentiškumas yra patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos ir perduotas JAV Energetikos departamentui ir JAV Valstybės departamentui.

Susitarimas nesukuria jokių finansinių teisių ar įsipareigojimų. Susitarimas numato, kad kiekviena Susitarimo šalis bendradarbiauja pagal šį Susitarimą, laikydamosi savo nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų bei tarptautinių susitarimų, kurių šalis ji yra, įskaitant Lietuvai taikomus Europos Sąjungos įstatymus ir kitus teisės aktus, tarp jų Euratomo sutartį, ir atsižvelgdama į tai, ar yra skirtų lėšų.

Nutarimo projektas ir Sutarimo projektas yra suderinti su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir Lietuvos Respublikos finansų ministerija.

Susitarimo projektą teikia Energetikos ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo grupės vadovė Jurgita Jakevičiūtė, tel. +370 602 16 183, el. p. jurgita.jakeviciute@enmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Susitarimo projektas lietuvių kalba, 11 lapų.
2. Susitarimo projektas anglų kalba, 11 lapų.
3. Lietuvos Respublikos nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo Dainiui Kreiviui“ projektas, 1 lapas.
4. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos išvada, 2 lapai.
5. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos išvada, 2 lapai.
6. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos raštas 2024-11-12 Nr. (22.15E)3-6264, 2 lapai.

Energetikos ministras

Dainius Kreivys